

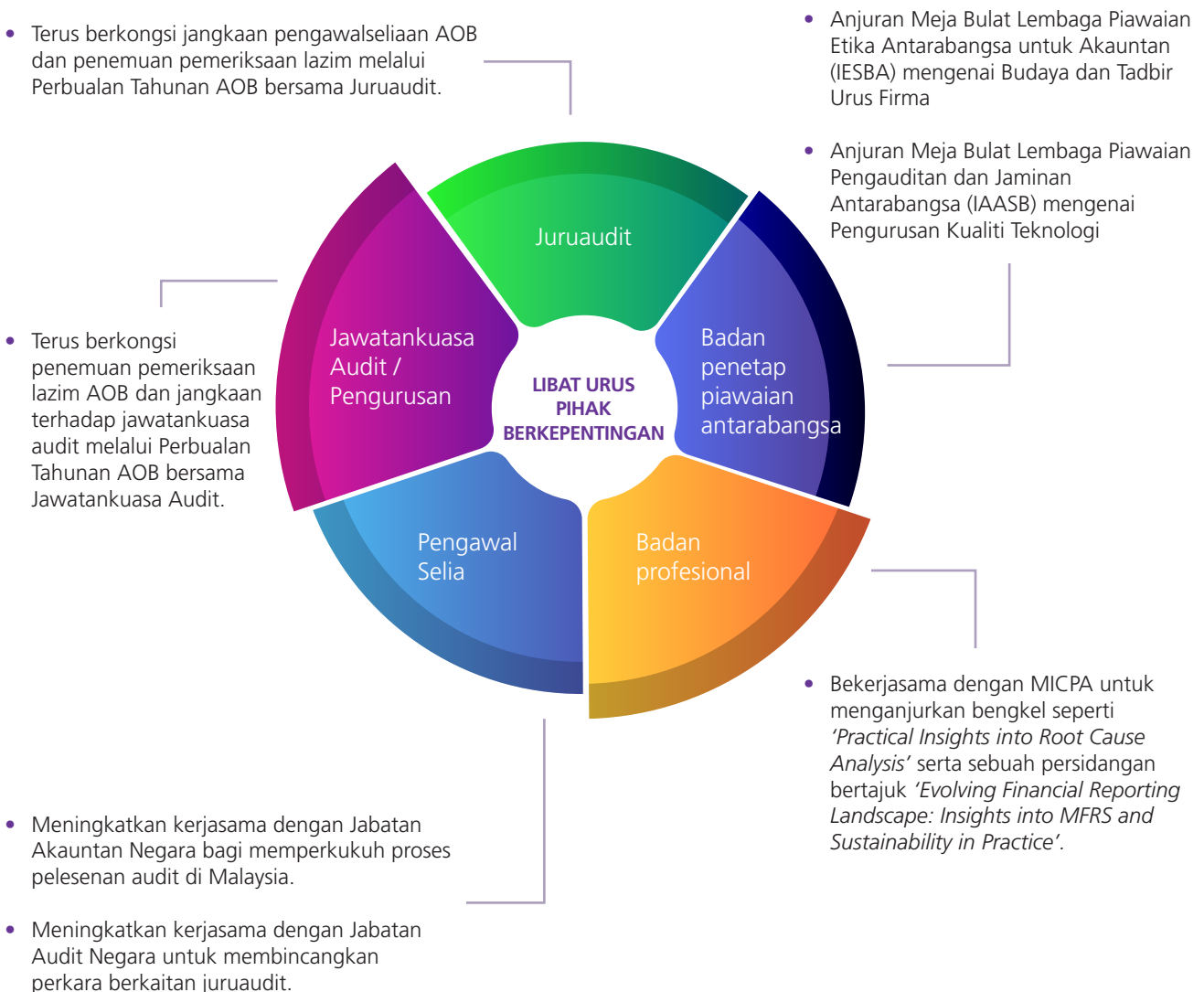

**LIBAT URUS
BERSAMA PIHAK
BERKEPENTINGAN
DAN INISIATIF
PEMBANGUNAN
KAPASITI**

MEMPERKUKUH KUALITI AUDIT MELALUI LIBAT URUS PIHAK BERKEPENTINGAN

Pembangunan dan pelaksanaan dasar serta tindakan pengawalseliaan memerlukan penilaian yang teliti terhadap impaknya ke atas pihak berkepentingan yang relevan. AOB berusaha mengimbangi pelbagai pandangan dalam proses membuat keputusan dengan memberi tumpuan kepada kepentingan awam. Oleh itu, adalah penting bagi AOB untuk sentiasa terlibat dalam perbincangan, memupuk kerjasama dan mendapatkan maklum balas yang membina bagi melaksanakan tanggungjawabnya dengan berkesan. Maklum balas daripada aktiviti libat urus sebelum ini secara konsisten menunjukkan bahawa sesi-sesi tersebut memberikan pandangan bernilai serta meningkatkan penghargaan terhadap peranan penting AOB dalam memelihara kualiti audit.

Sepanjang tahun 2025, AOB telah menganjurkan beberapa sesi bersama pihak berkepentingan utama, termasuk:

MEMPERKUKUH PENYELIAAN AUDIT MELALUI KERJASAMA GLOBAL DAN SERANTAU

Dengan memanfaatkan keahliannya dalam Forum Pengawal Selia Audit Bebas Antarabangsa (IFIAR) dan Kumpulan Pengawal Selia Audit ASEAN (AARG), AOB memperoleh akses kepada perkembangan global dan serantau sambil menyumbang kepada usaha berterusan dalam meningkatkan kualiti audit. Platform ini turut menyediakan ruang bagi AOB untuk berhubung dengan kepimpinan global dan serantau daripada enam firma Jawatankuasa Dasar Awam Global (GPPC) bagi membincangkan isu rangkaian dan perkara baharu yang sedang muncul. Penglibatan AOB dalam kumpulan kerja IFIAR, termasuk Kumpulan Kumpulan Kerja Pelabur dan Pihak Berkepentingan Lain (IOSWG) dan Pasukan Petugas Jaminan Kemampunan (SATF), membuka peluang untuk menyampaikan perspektif Malaysia dalam perbincangan antarabangsa serta memastikan kesesuaian piawaian global dengan konteks tempatan. Penyertaan dalam SATF membolehkan AOB membentuk amalan berkaitan pelaporan dan jaminan kemampunan, satu bidang yang semakin penting bagi pasaran modal. Melalui IOSWG, AOB berinteraksi dengan pelabur dan pihak berkepentingan lain untuk memahami jangkaan mereka dengan lebih baik dan meningkatkan ketelusan dalam pelaporan kewangan.

Pada tahun 2025, AOB telah mengambil bahagian dalam mesyuarat pleno dan bengkel tahunan IFIAR, yang menghimpunkan pengawal selia dari seluruh dunia untuk bertukar pandangan mengenai amalan terbaik penyeliaan audit dan cabaran bersama. Perbincangan memberi tumpuan kepada topik kritikal seperti sistem pengurusan kualiti, jaminan kemampunan dan pendekatan audit yang melibatkan teknologi, sekali gus mengukuhkan kepentingan kerjasama global dalam memajukan penyeliaan audit.

Mesyuarat Pleno IFIAR 2025

Mesyuarat pleno telah diadakan di Berlin, Jerman dari 8 hingga 10 April 2025 dan dihadiri oleh wakil daripada 49 bidang kuasa ahli IFIAR. Perbincangan panel memberi tumpuan kepada perkara-perkara berikut:

- Pendekatan pengawalseliaan terhadap firma audit bersaiz kecil di bidang kuasa masing-masing, memandangkan kepentingan mereka dalam audit PIE terus meningkat.
- Jaminan terhadap pelaporan kemampunan, serta bagaimana pengawal selia dapat menyumbang kepada kualiti pelaporan dalam konteks di mana pengalaman dan kemahiran masih perlu dibangunkan dalam syarikat dan firma audit.
- Pendekatan menggunakan kecerdasan buatan (AI) dalam aktiviti pengawalseliaan bagi memastikan pengawalseliaan kekal seiring dengan perkembangan teknologi dalam pasaran.

Bengkel Pemeriksaan IFIAR ke-19

Pada Mac 2025, AOB telah menghadiri bengkel selama tiga hari yang dianjurkan oleh IFIAR dengan kerjasama Majlis Pelaporan Kewangan Mauritius. Hampir 100 peserta daripada pelbagai bidang kuasa turut hadir untuk berkongsi pengetahuan mengenai persekitaran audit yang sedang berkembang, bertukar pengalaman praktikal dalam penyeliaan, memupuk kerjasama dan keseragaman pengawalseliaan, serta menyediakan platform dialog dengan organisasi antarabangsa lain yang berkaitan dengan kualiti audit.

Webinar Pasukan Petugas dan Kumpulan Kerja IFIAR

Selain bengkel pemeriksaan, IFIAR turut mengadakan beberapa sesi webinar sepanjang tahun yang membincangkan isu-isu baharu serta perkembangan berterusan dalam bidang audit dan pemeriksaan, termasuk:

- Pemeriksaan audit berkaitan kripto;
- Penubuhan Pengawasan Jaminan Pelaporan Kemampunan; dan
- Pengenalan kepada penggunaan AI dalam audit dan penyeliaan.

IFIAR merupakan forum global bagi pengawal selia audit bebas untuk bekerjasama serta berkongsi pengetahuan dan pengalaman, dengan tumpuan kepada pemeriksaan juruaudit dan firma audit, ke arah memupuk keseragaman dalam aktiviti pengawalseliaan audit di peringkat global. Pada masa ini, IFIAR mempunyai 56 ahli pengawal selia audit dari Afrika, Amerika Utara dan Selatan, Asia Pasifik, Eropah dan Timur Tengah.

BENGKEL AARG DAN KUMPULAN PEMANTAUAN PENYATA KEWANGAN (FSSG) 2025

Susulan penganjuran bengkel AARG dan FSSG oleh SC pada tahun sebelumnya, AOB terus menyokong penganjuran Bengkel Kumpulan Pengawal Selia Audit ASEAN (AARG) dan Kumpulan Pemantau Penyata Kewangan (FSSG) 2025 yang diadakan di Bangkok dari 25 Ogos hingga 27 Ogos 2025.

Wakil-wakil dari Indonesia, Singapura, Malaysia, Thailand dan Filipina telah berhimpun bagi bertukar pandangan mengenai usaha memperkukuh landskap audit dan kawal selia di rantau ini. Dialog tersebut menekankan cabaran serta peluang bersama merentasi empat bidang utama, yang merangkumi:

- Pengukuhan kualiti audit dan amalan penyeliaan;
- Inovasi pengawalseliaan dan kajian kes pemeriksaan;
- Peningkatan permintaan terhadap juruaudit IT; dan
- Penyeliaan pelaporan kewangan.

Bengkel tersebut turut merangkumi sesi bersama Institut Penilai dan Penaksir Singapura (IVAS) mengenai amalan penilaian perniagaan, sesi pertukaran pandangan dengan Lembaga Piawaian Etika Antarabangsa untuk Akauntan (IESBA) berhubung etika, budaya dan tadbir urus dalam firma audit.

AARG merupakan kumpulan pengawal selia audit dari rantau ini, iaitu AOB, Pusat Pembinaan Profesi Keuangan di Indonesia (PPPK Indonesia), Pihak Berkuasa Kawal Selia Perakaunan dan Korporat Singapura (ACRA Singapura), Suruhanjaya Sekuriti dan Bursa Thailand (SEC Thailand) dan Suruhanjaya Sekuriti dan Bursa Filipina (SEC Filipina).

USAHA KOLABORATIF DENGAN PENETAP PIAWAIAN ANTARABANGSA

Usaha kerjasama AOB dengan IESBA dan IAASB mengukuhkan komitmennya untuk menyelaraskan rangka kerja dan piawaian pengawasan audit Malaysia dengan amalan terbaik antarabangsa. Kerjasama ini juga membolehkan perkongsian pengetahuan dan pengalaman, yang akan membantu AOB untuk sentiasa mendahului risiko semasa dan yang sedang muncul.

BUDAYA DAN TADBIR URUS FIRMA IESBA

Pada 28 April 2025, AOB telah memudahcara penganjuran Meja Bulat IESBA mengenai Budaya dan Tadbir Urus Firma di SC sebagai sebahagian daripada proses rundingan awam IESBA bagi projek budaya dan tadbir urus firma. Projek ini bertujuan membangunkan satu rangka kerja yang memupuk, mengekalkan dan mengukuhkan piawaian etika yang tinggi dalam kalangan kepimpinan firma audit, rakan kongsi dan kakitangan merentasi semua bidang perkhidmatan.

Meja Bulat ini menghimpunkan pelbagai pihak berkepentingan, menyediakan satu platform untuk perkongsian pandangan dan pengetahuan yang penting, yang menyumbang secara bermakna kepada pembangunan berterusan rangka kerja budaya dan tadbir urus.

Perbincangan tertumpu kepada elemen-elemen utama rangka kerja ini, seperti berikut:

Penyeliaan dan tadbir urus

Insentif dan ganjaran yang sejajar dengan tingkah laku beretika

Penyediaan input bebas

Budaya perbincangan terbuka dan cabaran

Kebertanggungjawaban merentasi seluruh firma

Ketelusan mengenai prestasi etika firma

Pendidikan dan latihan berterusan

Budaya yang kukuh dan positif memupuk integriti serta komitmen terhadap pelaporan kewangan berkualiti tinggi, yang merupakan asas dalam mengekalkan kepercayaan pelanggan, pengawal selia dan pasaran modal secara keseluruhan. Selain itu, budaya firma yang positif memainkan peranan penting dalam mengekalkan bakat dan mengurangkan keletihan dalam profesion yang sering menuntut komitmen tinggi. Dengan memupuk nilai seperti ketelusan, kebertanggungjawaban, dan pembelajaran berterusan, firma audit mewujudkan persekitaran kerja di mana kakitangan mempunyai motivasi, berasa disokong, serta diperkasakan untuk menghasilkan kerja berkualiti tinggi. Pendekatan ini seterusnya mengukuhkan kemampuan profesion.

MEJA BULAT IAASB MENGENAI PENGURUSAN KUALITI TEKNOLOGI

Pada 13 Oktober 2025, AOB bersama Persatuan Akauntan Bertauliah Berkanun (ACCA) telah menganjurkan Meja Bulat IAASB mengenai Pengurusan Kualiti Teknologi. Sesi ini memberi tumpuan kepada cara firma audit mengaplikasikan piawaian pengurusan kualiti terhadap teknologi baharu seperti kecerdasan buatan (AI) dan analitik data.

Meja bulat tersebut menghimpunkan pengawal selia audit, firma audit, jawatankuasa audit, pelabur, ahli akademik dan pengamal lain dari seluruh rantau Asia Tenggara untuk berkongsi pandangan berharga dan, yang lebih penting, menyelaraskan jangkaan mengenai penggunaan teknologi baharu. Perbincangan merangkumi perkara-perkara berikut:

- (a) Pengenalpastian cabaran praktikal dan amalan terbaik yang sedang muncul dalam teknologi, khususnya AI;
- (b) Pemahaman tentang cara piawaian pengurusan kualiti IAASB, khususnya ISQM 1 dan ISA 220, diaplikasikan dalam konteks teknologi baharu; dan
- (c) Penerokaan pembangunan bahan bukan berautoriti seperti amalan dan panduan bagi memupuk aplikasi piawaian yang konsisten dan berkualiti tinggi dalam teknologi baharu muncul.

Susulan perbincangan meja bulat tersebut, dan mengambil kira risiko serta cabaran ketara yang berkaitan dengan penggunaan teknologi baharu, khususnya AI dalam amalan pengauditan, AOB telah mengeluarkan AOB Alert mengenai Pengurusan Risiko Teknologi untuk Juruaudit pada Disember 2025.

MEMPERKUKUH PENYELIAAN BERKESAN TERHADAP JURUAUDIT DAN PROSES PENGAUDITAN

Hubungan dengan AC PLC terus menjadi tumpuan utama AOB. AC memainkan peranan penting dalam tadbir urus proses pelaporan kewangan, termasuk penyeliaan terhadap juruaudit. Walaupun penerbitan seperti Laporan Pemeriksaan Tahunan AOB dan AOB Alert berkala membantu memaklumkan AC mengenai penemuan serta perkembangan semasa, sesi libat urus secara langsung melalui dialog membolehkan perbincangan yang lebih menyeluruh mengenai isu-isu semasa dalam ekosistem pelaporan kewangan.

Pada tahun 2025, perbincangan AOB bersama jawatankuasa audit (AC) memberi tumpuan kepada pandangan praktikal mengenai pelaksanaan *Rangka Kerja Pelaporan Kemampanan Kebangsaan* (NSRF). Penceramah berkongsi perspektif mengenai:

- Struktur laporan kemampanan.
- Faktor kritikal bagi kejayaan penerapan Piawaian Pendedahan Kemampanan IFRS.
- Cabaran lazim yang dihadapi PLC dalam pelaporan kemampanan

Soalan yang dibangkitkan oleh AC merangkumi aspek seperti implikasi laporan kemampanan, sumber yang tersedia untuk pelaksanaan, serta keperluan jaminan. Pertukaran pandangan ini menekankan kepentingan melibatkan AC bagi menangani kebimbangan dan menyediakan panduan yang menyokong pelaksanaan lancar keperluan NSRF.

AOB kekal komited untuk meneruskan sesi perbincangan dengan AC PLC bagi memastikan mereka dilengkapi maklumat dan pandangan yang relevan dalam melaksanakan tanggungjawab meningkatkan kualiti audit dan memperkukuh keyakinan pelabur.

Perkara Utama untuk Perhatian AC

- Piawaian Pendedahan Kemampunan IFRS, iaitu IFRS S1 dan IFRS S2, menekankan maklumat kewangan berkaitan kemampunan yang merangkumi risiko dan peluang kemampunan dengan tahap keterhubungan yang lebih tinggi kepada penyata kewangan.
- Penambahbaikan pendedahan mengenai kesan risiko dan peluang berkaitan iklim dalam penyata kewangan dijangka berlaku memandangkan laporan kemampunan perlu diterbitkan serentak dengan penyata kewangan berkaitan.
- Laporan kemampunan merupakan dokumen kawal selia, dan pematuhan terhadap keperluannya menuntut keupayaan yang sesuai diwujudkan dalam sesebuah PLC.

Sesi pada 25 November 2025

Dihadiri oleh 628 ahli AC

Susulan sesi Perbualan AOB dengan Jawatankuasa Audit, AOB turut mengambil bahagian dalam satu sesi yang dianjurkan oleh Institut Pengarah Korporat Malaysia untuk AC dan ahli-ahli lembaga. Acara tersebut dihadiri oleh 96 peserta daripada pelbagai industri dan menampilkan pembentangan serta sesi panel yang dikendalikan oleh Alex Ooi Thiam Poh, Pengarah Eksekutif AOB.

Sorotan utama merangkumi perkembangan terkini mengenai program pemeriksaan AOB, pemerhatian terhadap penemuan lazim dalam tugas audit, serta penekanan terhadap peranan kritikal AC dalam menangani risiko audit dan memelihara kebebasan juruaudit. AOB turut menyetengahkan amalan terbaik bagi menilai kebebasan juruaudit dan memperkukuh proses tadbir urus.

Sesi pada 23 Oktober 2025

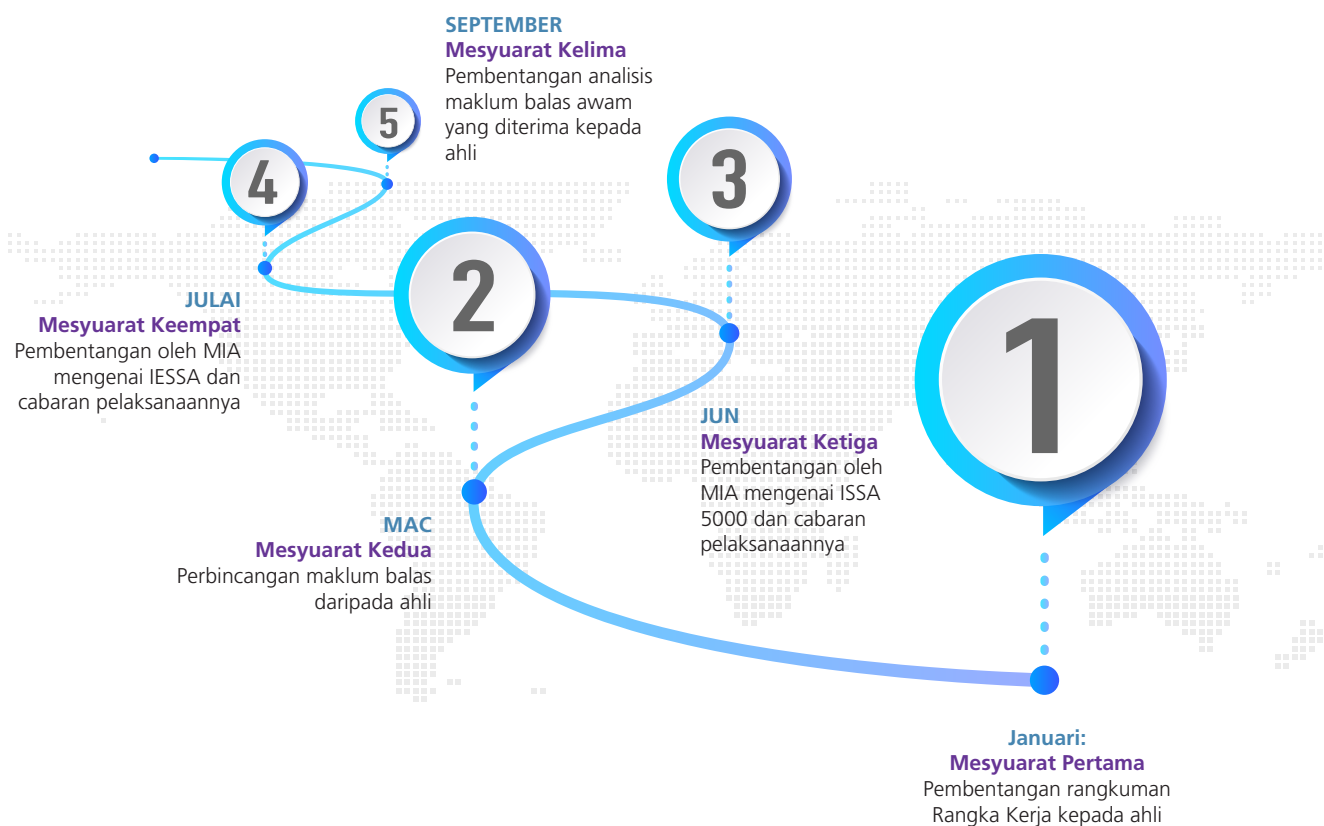
Dihadiri oleh 96 ahli lembaga

MEMBANGUNKAN RANGKA KERJA JAMINAN KEMAMPANAN YANG KUKUH

Pada September 2024, Jawatankuasa Penasihat Pelaporan Kemampanan (ACSR) telah melancarkan Rangka Kerja Pelaporan Kemampanan Kebangsaan (NSRF). Menyedari keperluan kritikal untuk meningkatkan keyakinan pelabur terhadap kredibiliti dan kebolehpercayaan pendedahan berkaitan kemampanan, ACSR kemudiannya menubuhkan Kumpulan Kerja Jaminan Kemampanan (SAWG) pada tahun 2025. SAWG dipengerusikan oleh AOB dan telah diberikan mandat untuk membangunkan Rangka Kerja Jaminan Kemampanan (Rangka Kerja), yang akan menjadi komponen penting dalam memperkukuh kualiti keseluruhan maklumat kemampanan.

SAWG dianggotai oleh wakil daripada ahli-ahli ACSR, firma rangkaian Jawatankuasa Dasar Awam Global (GPPC) di Malaysia serta MIA. Aktiviti utama SAWG bagi tahun 2025 digambarkan dalam Rajah 1.

RAJAH 1

¹ Firma rangkaian GPPC terdiri daripada BDO, Deloitte, EY, Grant Thornton, KPMG dan PwC.

Kertas rundingan awam mengenai cadangan Rangka Kerja tersebut telah dikeluarkan oleh ACSR pada 25 Jun 2025, dengan tempoh rundingan awam selama enam minggu. Elemen utama cadangan Rangka Kerja tersebut digambarkan dalam Rajah 2.

RAJAH 2

Elemen Utama Cadangan Rangka Kerja

Sepanjang tempoh rundingan awam, AOB telah berinteraksi dengan wakil kanan daripada lima penyedia jaminan kemampanan bukan perakaunan yang beroperasi di Malaysia. Libat urus ini bertujuan mendapatkan gambaran mengenai amalan jaminan kemampanan semasa, keupayaan teknikal, cabaran yang dihadapi serta tahap kesiapsiagaan mereka untuk mematuhi cadangan Rangka Kerja tersebut.

Rundingan awam ini telah menerima 91 maklum balas daripada syarikat tersenarai awam, firma audit, penyedia jaminan kemampanan bukan perakaunan, badan profesional dan pelabur institusi. Maklum balas yang diterima menunjukkan sokongan meluas terhadap pembangunan rangka kerja jaminan yang kukuh, di samping menekankan pertimbangan praktikal berkaitan pelaksanaan, pembangunan kapasiti dan tahap kesiapsiagaan pasaran bagi jaminan kemampanan.

Rangka Kerja yang dicadangkan kini berada pada peringkat pemuktamadan, dengan ACSR sedang menilai maklum balas yang diterima daripada pihak berkepentingan, menangani isu-isu utama yang dibangkitkan serta memperhalusi Rangka Kerja tersebut bagi memastikan keteguhannya dan keupayaannya mencapai hasil pengawalseliaan yang dihasratkan.

Dalam edisi Disember 2025 *AOB Alert to Audit Committees and Auditors* bertajuk *Connecting Sustainability-related Financial Disclosures to Financial Statements*, AOB telah menekankan bidang tumpuan utama bagi pengarah dan juruaudit entiti PIE dalam melaksanakan tanggungjawab mereka untuk menghubungkan pelaporan kemampanan dengan pelaporan kewangan.

The AOB's Oversight Activities - December 2025

USAHA PEMBANGUNAN KAPASITI DAN KOLABORASI

Hasil yang dihasratkan daripada aktiviti penyeliaan AOB ialah memastikan firma audit melaksanakan audit berkualiti secara konsisten melalui pembinaan kapasiti berterusan dan rangka kerja kualiti audit yang berkesan. Inisiatif pembinaan kapasiti untuk profesion merupakan salah satu bidang tumpuan penting AOB. AOB memanfaatkan wang yang dikutip daripada penalti yang dikenakan untuk menyokong pelaksanaan inisiatif pembinaan kapasiti bagi profesion perakaunan dan pengauditan. Walaupun tindakan penguatkuasaan AOB berfungsi sebagai isyarat tegas kepada juruaudit mengenai kepentingan mengekalkan kualiti audit, AOB turut mengambil kira cabaran yang dihadapi firma audit dalam aspek pembinaan kapasiti. Sehubungan itu, AOB menggunakan wang penalti yang dikutip daripada juruaudit untuk memudahcara inisiatif pembangunan kapasiti bagi profesion.

LIBAT URUS DENGAN KEPIMPINAN FIRMA AUDIT

Libat urus berterusan dengan kepimpinan firma audit berdaftar membolehkan AOB memastikan bahawa kualiti audit kekal sebagai keutamaan utama.

Sesi perbualan secara individu menyediakan ruang untuk perkongsian pandangan dan cabaran yang dihadapi juruaudit secara terbuka. Ia juga membolehkan AOB membuat keputusan sama ada intervensi pengawalseliaan diperlukan serta menilai semula bidang keutamaan AOB.

Pengerusi SC, Dato' Mohammad Faiz Azmi turut berkongsi pandangannya mengenai pelaporan kemampunan dan keperluan jaminan kemampunan bagi meningkatkan kebolehpercayaan maklumat berkaitan kemampunan. Profesion turut dimaklumkan mengenai keperluan untuk memberi tumpuan kepada pembangunan kapasiti dan memperluas keupayaan bagi menyokong amalan mampan syarikat serta menyediakan perkhidmatan jaminan terhadap maklumat kemampunan.

AOB turut berkongsi penemuan dan pemerhatian utama daripada semakan firma audit dan tugas semasa pemeriksaan tahunan firma audit dan juruaudit individu. Selain itu, terdapat juga kemas kini mengenai inisiatif AOB yang merangkumi pengenalan prinsip tadbir urus bagi firma audit, penambahbaikan terhadap pelaporan ketelusan tahunan serta cadangan untuk memasukkan keperluan tender audit di bawah *Kod Tadbir Urus Korporat Malaysia*.

Perbualan AOB bersama Firma Audit Utama dan Firma Audit Lain dilaksanakan pada 27 Oktober 2025

Dihadiri oleh 81 juruaudit kanan daripada kepimpinan firma audit PLC

MEMBANGUNKAN KEUPAYAAN JURUAUDIT BERDAFTAR AOB MELALUI KOLABORASI DENGAN INSTITUT AKAUNTAN AWAM BERTAULIAH MALAYSIA

Pada tahun 2025, AOB dengan kerjasama MICPA telah menganjurkan bengkel bertajuk *'Practical Insights into Root Cause Analysis'*. Bengkel ini dianjurkan sebagai pengiktirafan terhadap kepentingan menangani penemuan pemeriksaan dengan mengenal pasti dan memperbetulkan punca asas sesuatu isu bagi mengelakkan berulangnya kelemahan yang sama.

Di bawah ISQM 1, analisis punca asas membantu firma audit memahami tahap keseriusan dan skop kekurangan yang dikenal pasti, serta membimbing mereka dalam mengambil tindakan khusus untuk menangani dan mencegah isu tersebut. Bengkel ini bertujuan menekankan kepentingan program analisis punca asas yang mencabar secara menyeluruh, termasuk perbincangan kajian kes bagi menggambarkan penilaian komprehensif terhadap kekurangan sebelum menentukan punca sebenar. Matlamat bengkel kolaboratif ini adalah untuk membangunkan akauntan profesional yang mampu memperkukuh kualiti audit dengan memberi pertimbangan sewajarnya terhadap kelemahan dalam proses atau kawalan dalaman yang memerlukan penambahbaikan.

AOB turut menganjurkan sesi perkongsian oleh Jawatankuasa Semakan Penyata Kewangan (FSRC) MICPA mengenai hasil aktiviti mereka sepanjang tahun 2025. Bertajuk *'Evolving Financial Reporting Landscape: Insights into MFRS and Sustainability in Practice'*, sesi ini bertujuan berkongsi dapatan yang dikenal pasti oleh MICPA daripada semakan keperluan pendedahan penyata kewangan syarikat PLC terpilih di Malaysia.

Perkongsian lanjut turut memberi tumpuan kepada MFRS 18 *'Presentation and Disclosure in Financial Statements'*, yang akan berkuat kuasa bagi tempoh pelaporan tahunan bermula pada atau selepas 1 Januari 2027.

Sesi diadakan antara September hingga November 2025

Dihadiri oleh 170 juruaudit dan kakitangan audit